

Enstitü : Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Dalı : Mimarlık
Programı : Mimari Tasarım
Tez Danışmanı : Doç. Dr. Esin HASGÜL
Tez Türü ve Tarihi : Yüksek Lisans – NİSAN 2024

ÖZET

Konutta Doğa ile Birlikte Tasarlama Yaklaşımı ve İlişkili Açık Alan Tasarımının Toplu Konut Yerleşmelerindeki Yaşantıya Etkisi

Mira Kassab

Zaman geçtikçe, insanların doğal çevre ile kurdukları ilişki düzeyleri giderek azalmakta ve bu durumun sonucunda insan-doğal çevre ilişkisinde fiziksel, psikolojik ve algısal etkilerinin değişmesi söz konusu olmaktadır. Konut, insanın yaşadığı ve kişiliğini temsil ettiği, maddi ve psikolojik durumunu anlattığı ve ailesi, çevresiyle birlikte paylaştığı bir yerdir. Konutun varlığı, her insanın hayatında önemli bir yer tutmaktadır.

Konutun mekansal varlığına ek olacak bir diğer denklem; insan ve diğer canlıların sürekli ve karşılıklı bir etkileşim içinde olma durumudur. Doğanın etrafımızdaki canlılık içeren tüm sistemlerin bir bütünü olduğunu düşünürsek; bu bütüncül etkileşimi düşünmek önemlidir. Doğa, Dünya'daki her şeyin temelidir ve doğanın en ayırt edici özelliklerinden biri de farklı ve değişken bir şekilde yenilenmesidir. Doğayı karakterize eden bu yenilenmenin karşılığında ise doğanın varlığının insan el ile dönüştürülmesidir. Konut; doğa ile bütünleşen, kullanıcılar için özel bir anlam taşıyan, çevre ve dış dünya ile bağlantı kuran bir mekansal oluşumdur. Bu çalışmada; konut ve doğal unsurların birlikte ele alınmasının insan yaşantısı üzerindeki önemine dikkat çekilerek toplu konut yerleşmeleri ve ilişkili açık alan tasarımına yönelik yaklaşımlar ele alınmaktadır. Araştırma yöntemi olarak doğanın insan üzerinde etkisi açıklanmaktadır ve Dünya üzerinden doğa ile birlikte tasarlama yaklaşımı olan ve ilişkili açık alan tasarımında farklı tipolojik özelliklere sahip toplu konut örnekleri seçilerek analiz

edilmektedir. Bu araştırma kapsamında doğanın insan ve tüm canlı yaşamı için ne kadar önemli olduğunun ortaya konulmasına ve insanın yaşamsal ihtiyaçlarının doğa ile entegre olacak şekilde konut mekanına yansıtılmasına dair içerik araştırılmaktadır.

Konut içinde bulunduğu çevre, insan ve yaşanmışlıkla bir yerin izini ya da ön fikrini verebilmektedir. Konut yerleşimlerinde doğa ile birlikte tasarlama yaklaşımları ele alındığında ise konutun çeşitlenebilen, farklı, özgün, sağlıklı ve etkileşimli bir yer olma potansiyeli ortaya çıkmaktadır. Doğanın psikolojide varlığımızın temel bileşenlerini içeren derin bir anlamı vardır. Doğaya dair içerikler dış dünya ile bir bağ oluşturmaktadır ve bu nedenle içinde yaşadığımız fiziksel çevreyi şekillendiren ve etkileyen tüm değişkenlerin konut yerleşmelerindeki yaşantıya etkisinin araştırılması önemlidir. Tez çalışmasında kavramsal çerçevede insan-doğa-konut ilişkilerinin ele alınmasının ardından Dünya üzerinden seçilen projeler analiz edilerek bu analizlerin sonucu, kullanıcının çevresiyle kurduğu etkileşim bağlamında incelenmektedir. Doğa ile birlikte tasarlanan konut projelerinin örnek rehberlerden elde edilen kriterler doğrultusunda incelenmesi ile doğa ile birlikte tasarlama yaklaşımı tasarım ilkeleri ortaya konulmaktadır. Çıkarılan ilke kararları doğrultusunda da bu ilkeler; Türkiye’de bir toplu konut yerleşimi tasarımı ve ilişkili açık alan tasarımı üzerinden örneklemlendirilerek sonraki çalışmalara yönelik bir altlık önerisi ile sunulmaktadır.

Anahtar kelimeleri Doğa, Açık Alan Tasarımı, Toplu Konut Yerleşimleri, Yaşantı, Tasarım Kriterleri

Institute : Institute of Graduate Studies
Branch : Architecture
Program : Architectural Design
Thesis Advisor : Assoc. Prof. Dr. Esin Hasgöl
Thesis Type and Date : Master's Degree – April 2024

ABSTRACT

The Concept of Design with Nature in Housing and The Effect of Related Open Space Design on Life in Mass Housing Settlements

Mira Kassab

As time passes, the level of relationship that people have with the natural environment is gradually decreasing, and as a result of this situation, the physical, psychological and perceptual effects of the human-natural environment relationship are changing. A house is a place where people live and represent their personality, express their material and psychological state and share it with their family and environment. The existence of a house has an important place in the life of every human being.

Another equation to be added to the spatial existence of the dwelling is the constant and mutual interaction between humans and other living beings. Considering that nature is the totality of all living systems around us, it is important to think about this holistic interaction. Nature is the basis of everything on Earth, and one of the most distinctive features of nature is that it regenerates in different and variable ways. In return for this renewal that characterizes nature, the existence of nature is transformed by human hands. Housing is a spatial formation that integrates with nature, carries a special meaning for users, and establishes a connection with the environment and the outside world. In this study, approaches to mass housing settlements and related open space design are discussed, drawing attention to the importance of

considering housing and natural elements together on human life. As a research method, the impact of nature on human beings is explained and examples of mass housing in the world with different typological characteristics in the design of open space with nature and related open space design are selected and analyzed. Within the scope of this research, the content of revealing how important nature is for humans and all living things and reflecting the vital needs of humans into the dwelling space in a way that integrates with nature is investigated.

Housing can give a trace or a preliminary idea of a place with its environment, people and experiences. When the approaches of designing housing settlements together with nature are considered, the potential of housing as a diversified, different, unique, healthy and interactive place emerges. Nature has a deep meaning in psychology, involving the basic components of our existence. The contents of nature form a link with the outside world and therefore it is important to investigate the impact of all the variables that shape and affect the physical environment we live in on life in residential settlements. In the thesis study, after discussing human-nature-housing relations within the conceptual framework, selected projects from around the world are analyzed and the results of these analyzes are examined in the context of the user's interaction with the environment. By examining the housing projects designed with nature in line with the criteria obtained from the sample guidelines, the design principles of the design with nature approach are revealed. In line with the principle decisions, these principles are exemplified through the design of a mass housing settlement in Turkey and the associated open space design, and presented as a basis for further studies.

Keywords: Nature, Open Space Design, Mass Housing Settlements, Lifestyle, Design Criteria.